

Raaks 7/Gedempte Oude Gracht 2

Hoofdpstkantoor

Postkantoren had je vroeger volop. De één nog groter dan de ander. In Haarlem was zelfs het hoofdpstkantoor gevestigd. Daaronder vielen vrijwel alle postkantoren in Noord-Holland, Amsterdam en regio uitgezonderd.

Postkantoren waren belangrijk in de Nederlandse economie. Je kon er geld storten en ophalen van je giro-rekening of spaarbankboekje. De AOW en andere pensioenen werden er uitbetaald en je kon er internationale telefoongesprekken aanvragen en telegrammen verzenden. Ook kon er contant rekeningen betalen en natuurlijk postzegels kopen om je brieven en pakjes te verzenden en nog veel meer. Kortom een onmisbare spil in de samenleving. Wat is er veel veranderd.

In Haarlem was vóór 1870 het postkantoor op verschillende plekken gevestigd, zoals op de Oude Groenmarkt en Bakenessergracht. Later wilde men een groter kantoor hebben. Daarvoor werd gedacht aan een verbouwing van de arrondissementsrechtbank aan de Nieuwe Groenmarkt. Bij nader inzien vond men dat toch te klein (te weinig loketten) en kwam er in 1894 nieuwbouw

in de Zijlstraat tegenover de Nieuwe Groenmarkt. C.H. Peters ontwierp het gebouw met neogotische elementen. Ontwikkelingen gaan nu snel maar toen ook. Binnen twaalf jaar vond men dat er een nog groter gebouw nodig was; de telefonie deed inmiddels ook zijn duit in het zakje. Dat leidde tot het hoofdpstkantoor aan de Gedempte Oude Gracht en de Raaks. Tussen 1919 en 1922 werd hier een enorm gebouw in een strenge variant op de stijl van de Amsterdamse School neergezet. Ontwerper van dit grote project was Joseph Crowel, die ook het hoofdpstkantoor in Utrecht bouwde.

Het postkantoor is nu al jaren op deze plaats opgeheven en het enorme gebouw is nu in feite een bedrijfsverzamelgebouw met als gebruikers Sportcity en het Haarlemse stadskantoor Zijlpoort.

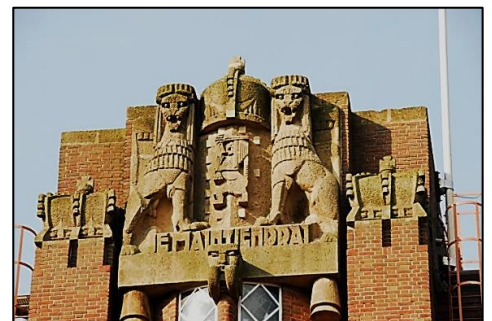
Voor de Stichting Geveltekens Vereniging Haerlem (SGVH) is vooral de buitenkant van het gebouw van belang en dan met name de verschillende geveltekens. Er zijn kleinere en grotere en hele grote. Een hele grote is het beeldhouwwerk van wapenschild en leeuwen

door de Haarlemse beeldhouwer Hendrik van den Eijnde. Kleiner zijn zijn posthoornsokkels.

De restauratie van het monumentale gebouw is uitgevoerd

door Max van Aerschot Architect. Daarbij zijn gelukkig de in 1970 gesloopte stalen ramen met hun fijnmazige roedeverdeling weer in ere hersteld. Een belangrijk kenmerk aan het gebouw.

Zelf heb ik veel herinneringen aan de imposante publiekshal met de vele loketten. Vanaf de Gedempte Oude Gracht kwam je daar door draaideuren naar binnen en stond je opeens in een wereld van de jaren dertig. Daar is niets meer van terug te vinden. Het is nu een publieksruimte van de Gemeente. Boven de entree staat dat ook aangegeven.

Bron: Wendingen – Amsterdamse School